

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Pražská teplárenská a. s.**, se sídlem Partyzánská 1/7, Praha 7, zastoupen JUDr. Martinem Nedelkou, Ph.D., advokátem se sídlem Olivova 2096/4, Praha 1, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 3. 2019, č. j. 30 A 17/2017 – 400,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 23. 12. 2016, č. j. 09289-54/2015-ERU, jímž částečně vyhověla rozkladu žalobce a v části změnila rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2016, č. j. 09289-48/2015-ERU, a ve zbytku toto rozhodnutí potvrdila. V prvostupňovém rozhodnutí žalovaný rozhodl, že (I.) se žalobce dopustil spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, (II.) žalobci bylo podle § 18 odst. 3 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uloženo opatření k nápravě, (III.) žalobci byla podle § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách uložena pokuta ve výši 120 265 908 Kč a (IV.) žalobci bylo uloženo uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč.

[2] Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 7. 3. 2019, č. j. 30 A 17/2017 - 400, rozhodl o podané žalobě tak, že zrušil rozhodnutí předsedkyně žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně uložil žalovanému povinnost do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů ve výši 28 787 Kč. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost a navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil existencí veřejného zájmu realizovaného v rámci správního řízení, spočívajícího v zájmu na zajištění regulace cen tepelné energie v souladu s právními předpisy a v zájmu na ochraně oprávněných zájmů odběratelů. V okamžiku nabytí právní moci žalobou napadeného rozhodnutí zbývalo 6 kalendářních dní do zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt podle zákona o cenách v důsledku prekluze. V případě, že by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, který by účinky zrušujícího rozsudku krajského soudu *ex tunc* pozastavil, nezbylo by stěžovateli než správní řízení pro zánik odpovědnosti za správní delikt zastavit, což by mělo dopad nejen z hlediska posouzení zákonnosti postupu žalobce a uložené sankce, ale i z hlediska nápravného opatření směřujícího k vyúčtování řádné ceny tepelné energie odběratelům.

[5] Žalobce ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že s ním nesouhlasí. Podle jeho názoru nejsou splněny zákonem stanovené kumulativní podmínky pro jeho přiznání, protože stěžovateli nehrozí žádná újma, což ostatně ani ve svém návrhu netvrdí. Nadto se jedná o návrh bezpředmětný, neboť odpovědnost žalobce za správní delikt již zanikla.

[6] Nejvyšší správní soud vycházel při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z následujících skutečností, úvah a závěrů.

[7] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 se užíje přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Nejvyšší správní soud se již v minulosti zabýval otázkou, zda správní orgán může v řízení o kasační stížnosti podat návrh na přiznání odkladného účinku a zda může být jeho návrhu vyhověno, a to v usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS: „*I správní orgán může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Samotné podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem či nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá však na plnění povinností správním orgánem žádný vliv.*“ Z usnesení rozšířeného senátu dále vyplývá, že zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ač stanoveny shodně pro všechny stěžovatele (žalobce, osobu zúčastněnou na řízení, žalovaného), budou zjevně opřeny o jiné skutkové okolnosti podle toho, která z procesních stran je uplatní. S ohledem na samotný obsah stěžovatelova návrhu pak lze odkázat na závěry citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, podle nichž zruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je jeho povinností pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vysloveným v pravomocném soudním rozhodnutí, a to bez ohledu na to, zda ve věci byla podána kasační stížnost. Nerespektuje-li správní orgán pravomocné soudní rozhodnutí a nepokračuje-li řádně v řízení, může se podle okolností jednat o nečinnost, proti níž se lze bránit podáním žaloby podle § 79 a násl. s. ř. s.

pokračování

[9] Na základě uvedeného je zřejmé, že nemůže obstát argumentace stěžovatele, podle níž by měl být jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, neboť v důsledku zrušujícího rozsudku bude nucen správní řízení zastavit, což bude mít další důsledky. Nejvyšší správní soud uvádí, že ačkoli existuje procesní rovnost mezi účastníky soudního řízení (žalobcem a žalovaným) co do práva obou obrátit se v případě nesouhlasu s rozhodnutím krajského soudu na Nejvyšší správní soud s kasační stížností, nemůže to znamenat, že procesy navazující na pravomocné rozhodnutí krajského soudu ustanou až do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Takový účinek podání kasační stížnosti nemá a ani mít nemůže, neboť kasační stížnost není řádným, ale mimořádným opravným prostředkem. Stejně jako účastník správního řízení nemůže samotným podáním kasační stížnosti vyloučit účinky právní moci a vykonatelnosti případného zamítavého soudního rozhodnutí, nemůže tak učinit ani správní orgán svou kasační stížností směřující proti rozsudku zrušujícímu. Je tedy zřejmé, že stěžovatelem tvrzené skutečnosti představují logický důsledek rozhodovací činnosti správních soudů a bez dalšího nemohou být důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[10] Rovněž nelze spatřovat hrozící vážnou újmu v možné existenci dvou protichůdných rozhodnutí stěžovatele. Procesní situace, kdy žalovaný správní orgán na základě pravomocného rozsudku krajského soudu znovu vydá ve správním řízení rozhodnutí, které posléze nabude právní moci, následně či mezitím však Nejvyšší správní soud tento rozsudek krajského soudu zruší a věc mu vrátí k novému projednání, jistě není žádoucí. O žalobě je pak třeba znovu rozhodnout v souladu se závazným právním názorem kasačního soudu, což mimo jiné znamená „obživení“ původně zrušeného rozhodnutí správního orgánu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ans 3/2006 - 49). Tato obtížně řešitelná procesní situace však není bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu. Dodržení závazného právního názoru a v tomto důsledku pouhá hrozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nepředstavuje pro stěžovatele újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS). Považovala-li by se pouhá hrozba existence dvou odlišných rozhodnutí sama o sobě za újmu, musel by být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno. Tento postup by odporoval smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran, tj. k porušení § 36 odst. 1 s. ř. s.

[11] K tvrzení stěžovatele, že v důsledku postupu v souladu s napadeným rozsudkem hrozí vážná újma právům třetích osob, jmenovitě odběratelům tepelné energie, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek pouze v souvislosti s nepoměrně větší újmou na straně navrhovatele (zde stěžovatele). Není tedy přípustné, aby stěžovatel argumentoval hrozbou újmy, která se nevztahuje k němu, nýbrž ke třetím osobám. Stěžovatel není v pozici, kdy by byl oprávněn v soudním řízení hájit zájmy jiných účastníků, a to zejména z toho důvodu, že jakožto správní orgán hájí zákonnost svého rozhodnutí, nikoliv partikulární zájmy účastníků správního řízení, o nichž svým rozhodnutím rozhodl. V této souvislosti lze připomenout povinnost nestrannosti správních orgánů při výkonu veřejné moci. Pokud by bylo přípustné, aby správní orgán hájil v soudním řízení zájmy účastníků správního řízení (ať již by tito měli

postavení osob zúčastněných na soudním řízení, či se soudního řízení vůbec neúčastnili), přestal by být nestranným vykonavatelem veřejné moci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2008, č. j. 1 As 79/2008 - 105).

[12] Ze shora uvedeného vyplývá, že v posuzované věci nebyly splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyžadované v § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek. S ohledem na lhůtu podle § 73 odst. 4 s. ř. s., ve které je třeba o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnout, soud rozhodoval i bez případného dalšího vyjádření žalobce k tomuto návrhu, které avizoval v podání ze dne 21. 5. 2019.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu